

บทที่ 4

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย เรื่อง “ศักยภาพของพื้นที่สวนเกษตรเพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมในจังหวัดระยอง” โดยมีแนวเหตุผลว่า การสร้างดัชนีชี้วัดที่ได้จากแนวความคิดทางภูมิศาสตร์และการจัดการท่องเที่ยว นำมาวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคการถ่วงน้ำหนักจะสามารถวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่สวนเกษตรเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมได้นั้น ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปเสนอแนะแนวทาง มีขั้นตอนดังนี้

4.1 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

4.1.1 ลักษณะของข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำโดยการแบ่งข้อมูลออกเป็น ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

4.1.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

- 1) ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพื้นที่สวนเกษตร สิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ในจังหวัดระยอง
- 2) สร้างดัชนีชี้วัดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว โดยการออกแบบสอบถามสัมภาษณ์ สอบถามจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการผู้มีประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวเป็นผู้ให้ค่านำหนัก
- 3) ศึกษาทัศนคติ ความคิดเห็นและความต้องการของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยทำการออกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยวออกเป็น 2 กลุ่ม คือ
 - 3.1) กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร
 - 3.2) กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไป ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถานและศาสนา และแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมประเพณีและกิจกรรม

4.1.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลาง เขต 4 (ระยอง จันทบุรี)
- สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรมวิชาการเกษตร
- กรมพัฒนาที่ดิน
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- กระทรวงคมนาคม
- สำนักงานจังหวัดระยอง

4.1.2 กลุ่มประชากรตัวอย่าง

4.1.2.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการผู้มีประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว ข้อมูลที่ต้องการได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของตัวชี้วัดด้านศักยภาพของสวนเกษตรเพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม จำนวน 25 ตัวอย่าง จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญ พบว่า จำนวนตั้งแต่ 17 คนขึ้นไปแล้ว อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะมีน้อยมาก (เกษม บุญอ่อน, 2522 อ้างถึงใน ภาวิณี เวชสิทธิ์นิรภัย, 2543)

4.1.2.2 กลุ่มนักท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1) กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยทำการศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เปิดทำการแล้ว กลุ่มประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวผู้ที่มีความสนใจกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมเป็นพิเศษ จำนวน 100 ตัวอย่าง

2) กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไป ข้อมูลที่สำรวจจะเป็นข้อมูลโครงสร้างนักท่องเที่ยว ทักษะคิดและความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม ประชากรในการศึกษา ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยเก็บข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั้ง 3 ประเภท รวมจำนวน 100 ตัวอย่าง ดังนี้

2.1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ จำนวน 34 ตัวอย่าง

2.2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนา จำนวน 33 ตัวอย่าง

2.3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมประเพณีและกิจกรรม จำนวน 33 ตัวอย่าง

4.2 วิธีดำเนินการวิจัย

4.2.1 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

4.2.1.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการผู้มีประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive method) รวมจำนวน 25 ตัวอย่าง

4.1.3.2 กลุ่มนักท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงเกษตรและกลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) รวมจำนวน 200 ตัวอย่าง

4.2.2 วิธีการเก็บข้อมูล

4.2.2.1 ศึกษาข้อมูลจากสภาพพื้นที่ โดยใช้ข้อมูลเอกสารต่างๆ รวมทั้งการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัดเพื่อค้นหาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวได้

4.2.2.2 เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการผู้มีประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว โดยการสัมภาษณ์และสอบถามเพื่อนำมาเป็นค่าคะแนนดัชนีชี้วัด
- 2) กลุ่มนักท่องเที่ยว โดยการสัมภาษณ์ สอบถาม เก็บข้อมูลทางด้านทัศนคติ ความคิดเห็นและความต้องการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดระยอง โดยแบ่งนักท่องเที่ยวออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยทำการศึกษาศาสนาที่ท่องเที่ยวเกษตรที่ทำการเปิดแล้ว และกลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไป เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม
- 3) เกษตรกรเจ้าของสวนเกษตร เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอและผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดระยอง โดยการสัมภาษณ์ สอบถามและสังเกตสภาพพื้นที่สวนเกษตรเพื่อทำการประเมินศักยภาพสวนเกษตร

4.2.3 การสร้างดัชนีชี้วัดที่ได้จากแนวความคิดทางภูมิศาสตร์และการจัดการท่องเที่ยว

สร้างดัชนีชี้วัดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว โดยการออกแบบสอบถาม สอบถามผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อนำค่าดัชนีชี้วัดมาประเมินศักยภาพพื้นที่เกษตรกรรม จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง สาระที่แท้จริงของพื้นที่เกษตร ซึ่งมีคุณค่า หรือ ความสำคัญในด้านต่างๆ ที่จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและสามารถสร้างความประทับใจ สนองตอบความสนใจหรือความต้องการของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- สภาพกายภาพและชีวภาพ ได้แก่ พื้นที่เกษตรกรรมที่มีสภาพพื้นที่ พันธุ์พืช ผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรเป็นกิจกรรมหลัก

- รูปแบบและเทคโนโลยี ได้แก่ แนวคิด รูปแบบในการดำเนินการเกษตร รวมถึงสภาพวิถีชีวิต สังคมการเกษตรในพื้นที่นั้นๆ ตลอดจนเครื่องมือกระบวนการต่างๆ ในการผลิตทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์หรือมีความน่าสนใจ

2. ด้านสภาพการเข้าถึง หมายถึง สภาพการคมนาคมไปสู่แหล่งท่องเที่ยวที่จะเอื้อหรืออำนวยความสะดวก เหมาะต่อการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด เช่น สภาพถนนที่เข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยว ลักษณะที่ตั้งใกล้ถนนใหญ่หรือถนนรอง ระยะเวลาในการเดินทางจากศูนย์บริการทางการท่องเที่ยวระดับจังหวัดหรือระดับอำเภอไปยังแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ สิ่งบริการขั้นพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว เช่น บริการบ้านพัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ป้อมยาม เป็นต้น และระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เช่น ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ห้องสุขา ที่จอดรถ เป็นต้น

4. ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งแวดล้อมรอบตัวของแหล่งท่องเที่ยว ที่รวมตั้งแต่สภาพทางภูมิศาสตร์ ระบบนิเวศ และสภาพอื่นๆ เช่น สิ่งก่อสร้าง มลภาวะหรือความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณข้างเคียง

5. ด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว หมายถึง ข้อจำกัดต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามาท่องเที่ยว ได้แก่ ความไม่ปลอดภัยทางร่างกายและทรัพย์สิน เป็นพื้นที่หวงห้ามหรือยากแก่การขออนุญาตให้เข้าท่องเที่ยวในพื้นที่ รวมถึงมีระยะเวลาหรือฤดูกาลการท่องเที่ยวที่จำกัด

6. ด้านการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว หมายถึง มาตรการหรือการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบของระบบการให้ความรู้ การจัดทำป้ายสื่อความหมาย การจัดเตรียมบุคลากรเพื่อบริการนักท่องเที่ยว การโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

4.2.4 การสร้างตัวแปรย่อยภายในดัชนีชี้วัดที่ได้จากแนวความคิดทางภูมิศาสตร์และการจัดการท่องเที่ยว

ทรัพยากรหรือแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวแตกต่างกันไปตามสภาพภูมิประเทศ และลักษณะทางธรณีวิทยาของแต่ละพื้นที่ รวมถึงสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยสิ่งเหล่านี้จะต้องมีความงดงาม แปลกตา มีความสำคัญหรือมีคุณค่าน่าสนใจ สามารถดึงดูดใจให้ผู้คนมาเยือนหรือศึกษาหาความรู้ได้ ประเทศไทยเป็นประเทศที่ได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์ ตั้งแต่ทำเลที่ตั้ง ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพแวดล้อม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว และเมื่อนำมาการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเข้ามาช่วยจัดการด้านการท่องเที่ยว ทำให้ดัชนีชี้วัดมีหลายตัวแปรย่อย ในที่นี้จึงนำตัวแปรย่อยในดัชนีชี้วัดทางภูมิศาสตร์บางส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับท่องเที่ยวและสอดคล้องกับพื้นที่ในจังหวัดระยองมาเท่านั้น โดยการคัดเลือกตัวแปรย่อยแบ่งตามกลุ่มของดัชนีชี้วัด มีดังต่อไปนี้

1. ดัชนีชี้วัดด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย
 - 1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (V1)
 - 1.2 ประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร (V2)
 - 1.3 แหล่งท่องเที่ยวแวดล้อมหรือใกล้เคียง (V3)
2. ดัชนีชี้วัดด้านสภาพการเข้าถึง
 - 2.1 ลักษณะของพื้นถนนเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยว (V4)
 - 2.2 ระยะเวลาในการเดินทางจากศูนย์บริการทางการท่องเที่ยวระดับจังหวัด หรือระดับอำเภอในการไปแหล่งท่องเที่ยว (V5)
 - 2.3 ที่ตั้งใกล้ถนนใหญ่หรือถนนรอง ระยะทางจากพื้นที่สวนเกษตรสู่ถนนหลัก (V6)
3. ดัชนีชี้วัดด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
 - สิ่งบริการพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว ประกอบด้วย
 - 3.1 ที่พักแรม (V7)
 - 3.2 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม (V8)
 - 3.3 ร้านขายของที่ระลึกและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (V9)
 - 3.4 ที่ทิ้งขยะ (V10)
 - 3.5 ป้ายสื่อความหมาย (V11)

- 3.6 การรักษาความปลอดภัย (V12)
- 3.7 หน่วยประชาสัมพันธ์และต้อนรับ (V13)
- ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ประกอบด้วย
 - 3.8 ไฟฟ้า (V14)
 - 3.9 ประปา (V15)
 - 3.10 โทรศัพท์สาธารณะ (V16)
 - 3.11 ห้องสุขา (V17)
 - 3.12 พื้นที่จอดรถ (V18)
- 4. ดัชนีชี้วัดด้านสภาพแวดล้อม
 - 4.1 สภาพแวดล้อม (V19)
 - 4.2 การจัดการดูแลบริเวณแหล่งท่องเที่ยว (V20)
 - 4.3 มลภาวะต่างๆ (V21)
- 5. ดัชนีชี้วัดด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว
 - 5.1 ความปลอดภัยทั้งร่างกายและทรัพย์สิน (V22)
 - 5.2 เป็นพื้นที่หวงห้ามหรือยากแก่การขออนุญาตให้เข้าท่องเที่ยวในพื้นที่ (V23)
 - 5.3 มีระยะเวลา หรือ ฤดูกาลการท่องเที่ยวจำกัด (V24)
 - 5.4 ราคาเข้าชมและค่าบริการ (V25)
- 6. ดัชนีชี้วัดด้านการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
 - 6.1 ระบบการให้ความรู้ การสื่อความหมาย (V26)
 - 6.2 การจัดพื้นที่แปลงสาธิตหรือเรือนเพาะชำและการร่วมกิจกรรมทางการเกษตร (V27)
 - 6.3 การจัดเส้นทางนำชมในพื้นที่แยกจากพื้นที่เกษตรจริง (V28)
 - 6.4 การโฆษณา / ประชาสัมพันธ์ (V29)

4.2.5 การปรับค่ามาตรฐาน

4.2.5.1 การปรับค่าคะแนนมาตรฐานภายในตัวแปรร้อยให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน จำนวน 29 ตัวแปร

การกำหนดค่ามาตรฐานได้ยึดหลักเกณฑ์ในการกำหนดของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แต่ในหลักเกณฑ์บางประการผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นมาใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดระยอง ตัวแปรทั้ง 29 ตัวแปร เพื่อให้ค่าของตัวแปรทุกตัวแปรอยู่ในช่วงมาตรฐานเดียวกัน โดยใช้สถิติในการหาค่าคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$K = \frac{X - X_{\min}}{X_{\max} - X_{\min}} \times 10$$

โดย	K	คือ ค่าคะแนนที่ปรับมาตรฐาน
	X	คือ ค่าคะแนนดิบที่จะปรับ
	X _{max}	คือ ค่าคะแนนดิบที่มีค่าสูงสุด
	X _{min}	คือ ค่าคะแนนดิบที่มีค่าต่ำสุด
	10	คือ ตัวเลขที่ใช้เป็นมาตรฐาน

1. ตัวแปรย่อยในด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 3 ตัวแปร ประกอบด้วย

1.1 การให้ค่ามาตรฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (V1)

ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ประกอบด้วย (1) พันธุ์พืชและผลผลิตทางการเกษตรที่มีความโดดเด่น (2) การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยให้ผลผลิตทางด้านเกษตรดีขึ้น (3) การแปรผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

ประเภททรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีความโดดเด่นทางการเกษตรทั้ง 3 ประเภท	4	10
มีความโดดเด่นทางการเกษตร 2 ประเภท	3	6.67
มีความโดดเด่นทางการเกษตรประเภทใดด้านหนึ่ง	2	3.33
ไม่มีความโดดเด่นทางการเกษตร สามารถพบเห็นได้ทั่วไป	1	0

1.2 การให้ค่ามาตรฐานประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร (V2)

ประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ประกอบด้วย (1) มีวัฒนธรรมทางการเกษตรแบบดั้งเดิม คือ (1) วัฒนธรรมทางการเกษตรแบบดั้งเดิม เช่น ประเพณีแห่นางแมวสร้างขอฝน ประเพณีแรกนาขวัญ ประเพณีลงแขกดำนาและเกี่ยวข้าว เป็นต้น (2) มีวิถีการดำเนินชีวิตของชาวชนบท เช่น ตลาดน้ำ ชุมชนประมง ชุมชนชาวเขา เป็นต้น (3) การมีส่วนร่วมของเกษตรกร คือ เกษตรกรในพื้นที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวการเกษตร รู้จักการบริหารจัดการ (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย : 2543)

องค์ประกอบประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีองค์ประกอบครบทั้ง 3 ข้อ	4	10
มีองค์ประกอบ 2 ข้อ	3	6.67
มีองค์ประกอบ 1 ข้อ	2	3.33
ไม่มีประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร	1	0

1.3 การให้ค่ามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวแวดล้อมหรือใกล้เคียง (V3)

แหล่งท่องเที่ยวแวดล้อมหรือใกล้เคียง ประกอบด้วย (1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมีค่า 3 คะแนน (2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม มีค่า 2 คะแนน (3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถานและศาสนา มีค่า 1 คะแนน (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย : 2543)

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 3 ประเภท	8	10
มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทที่ 1 กับประเภทที่ 2	7	8.57
มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทที่ 1 กับประเภทที่ 3	6	7.14
มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทที่ 2 กับประเภทที่ 3	5	5.71
มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทที่ 1	4	4.29
มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทที่ 2	3	2.86
มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทที่ 3	2	1.43
ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวแวดล้อมหรือใกล้เคียง	1	0

2. ตัวแปรย่อยในเรื่องสภาพการเข้าถึง จำนวน 3 ตัวแปร ประกอบด้วย

2.1 การให้ค่ามาตรฐานลักษณะพื้นผิวถนนเข้าไปยังพื้นที่สวนเกษตร (V4) (อาณัติ จักรแก้ว : 2545)

ลักษณะของผิวถนน	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
ถนนคอนกรีตหรือถนนลาดยาง	6	10
ถนนคอนกรีตหรือถนนลาดยางและถนนลูกรังหรือถนนดิน	5	8
ถนนลูกรัง	4	6
ถนนคอนกรีตหรือถนนลาดยางและทางเดินเท้า	3	4
ถนนคอนกรีตหรือถนนลาดยางและถนนลูกรังและเดินเท้า	2	2
ถนนลูกรังและเดินเท้าเข้าแหล่งท่องเที่ยว	1	0

2.2 การให้ค่ามาตรฐานระยะทางระหว่างพื้นที่สวนเกษตรกับถนนใหญ่หรือถนนรอง (V5) (อาณัติ จักรแก้ว : 2545)

ระยะห่างจากแหล่งท่องเที่ยว (เมตร)	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
0 - 1,000	6	10
1,001 - 2,000	5	8
2,001 - 3,000	4	6
3,001 - 4,000	3	4
4,001 - 5,000	2	2
มากกว่า 5,000	1	0

2.3 การให้ค่ามาตรฐานระยะเวลาในการเดินทางจากศูนย์บริการทางการท่องเที่ยวระดับจังหวัดหรือระดับอำเภอในการไปแหล่งท่องเที่ยว (V6) (อร สีแพร : 2543)

ระยะเวลาการเดินทาง	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
ไม่เกิน 30 นาที	3	10
30 - 60 นาที	2	5
มากกว่า 60 นาที	1	0

3. ตัวแปรย่อยในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 12 ตัวแปร ประกอบด้วย

3.1 การให้ค่ามาตรฐานที่พัก (V7)

ที่พัก ประเภทที่พักที่ให้บริการกับนักท่องเที่ยว มีดังนี้ (1) พักร่วมกับเกษตรกร โดยเกษตรกร แบ่งห้องให้พักในบ้านเดียวกัน (Home stay) (2) บ้านพักที่จัดไว้เพื่อนักท่องเที่ยว (ไม่เกิน 5 หลัง) (3) กางเต็นท์นอน (พื้นที่ให้นักท่องเที่ยวกางเต็นท์)

ประเภทของที่พัก	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีบริการที่พักทุกประเภท	4	10
มีบริการที่พัก 2 ประเภท	3	6.67
มีบริการที่พัก 1 ประเภท	2	3.33
ไม่มีที่พักให้บริการ	1	0

3.2 การให้ค่ามาตรฐานร้านอาหารและเครื่องดื่ม (V8)

ลักษณะของร้าน	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม	3	10
มีร้านขายเครื่องดื่ม	2	5
ไม่มีร้านขายอาหารหรือเครื่องดื่ม	1	0

3.3 การให้ค่ามาตรฐานร้านขายของที่ระลึกและผลผลิตทางการเกษตร (V9)

ร้านขายของที่ระลึกและผลผลิตทางการเกษตร ประกอบด้วย (1) มีสินค้าที่ผลิตได้ในแหล่งท่องเที่ยวและท้องถิ่น (2) มีการจำหน่ายผลผลิตราคาต่ำกว่าราคาตลาดทั่วไป (3) มีสินค้าและผลผลิตให้เลือกหลากหลายชนิด (4) สินค้ามีความน่าสนใจ (5) สินค้ามีคุณภาพและสะอาด (นริศรา สรณเสาวภาคย์ : 2545)

ลักษณะร้านขายของที่ระลึกและผลผลิต	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีลักษณะครบทั้ง 5 ข้อ	6	10
มีลักษณะ 4 ข้อ	5	8
มีลักษณะ 3 ข้อ	4	6
มีลักษณะ 2 ข้อ	3	4
มีลักษณะข้อใดข้อหนึ่ง	2	2
ไม่มีร้านของที่ระลึกและผลผลิตทางการเกษตร	1	0

3.4 การให้ค่าดัชนีและค่ามาตรฐานที่ทิ้งขยะ (V10)

ที่ทิ้งขยะ ประกอบด้วย (1) มีที่ทิ้งขยะจัดวางไว้อย่างทั่วถึง (2) ที่ทิ้งขยะมีลักษณะที่ป้องกันแมลงและสัตว์รบกวน (นริศรา สรณเสาวภาคย์ : 2545)

จุดทิ้งขยะ	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีองค์ประกอบครบทั้ง 2 ข้อ	3	10
มีเพียงองค์ประกอบ 1 ข้อ	2	5
ไม่มีจุดทิ้งขยะในพื้นที่แหล่งเกษตรกรรม	1	0

3.5 การให้ค่ามาตรฐานป้ายสื่อความหมาย (V11)

- ป้ายสื่อความหมาย ประกอบด้วย (1) การสื่อความหมายของป้ายชัดเจน
(2) วัสดุที่ใช้มีความคงทน (3) ความสวยงามของป้ายและมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

องค์ประกอบของป้ายสื่อความหมาย	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีองค์ประกอบครบทั้ง 3 ด้าน	4	10
มีองค์ประกอบ 2 ด้าน	3	6.67
มีองค์ประกอบ 1 ด้าน	2	3.33
ไม่มีการใช้ป้ายสื่อความหมาย	1	0

3.6 การให้ค่ามาตรฐานการรักษาความปลอดภัย (V12)

- การรักษาความปลอดภัย ประกอบด้วย (1) มีเจ้าหน้าที่เพียงพอตรวจตราอย่างทั่วถึง (2) การทำงานของเจ้าหน้าที่หรือเกษตรกร มีประสิทธิภาพ มีความสม่ำเสมอและเอาใจใส่นักท่องเที่ยว (3) มีงานรักษาความปลอดภัยมีมาตรการที่เหมาะสม (4) เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างดี (เกษม ภูธรรมะ : 2543)

การดูแลรักษาความปลอดภัย	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีองค์ประกอบครบทั้ง 4 ด้าน	5	10
มีองค์ประกอบ 3 ด้าน	4	7.5
มีองค์ประกอบ 2 ด้าน	3	5
มีเพียงองค์ประกอบ 1 ด้าน	2	2.5
ไม่มีกลุ่มเกษตรกรหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย	1	0

3.7 การให้ค่ามาตรฐานหน่วยประชาสัมพันธ์และต้อนรับ (V13)

หน่วยประชาสัมพันธ์และต้อนรับ	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีการจัดกิจกรรมหรือหน่วยประชาสัมพันธ์ต้อนรับ ไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยอธยาศัยที่ดี	3	10
มีการจัดกิจกรรมหรือหน่วยประชาสัมพันธ์ต้อนรับ ไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยแต่ยังขาดอธยาศัยที่ดี	2	5
ไม่มีการจัดกิจกรรมหรือหน่วยประชาสัมพันธ์ต้อนรับ ไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยอธยาศัยที่ดี	1	0

3.8 การให้ค่ามาตรฐานของประปา (V14)

ประปา ในที่นี้หมายถึงการใช้น้ำในด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ (1) มีการ
ใช้น้ำประปา (2) ใช้น้ำบาดาล (3) ใช้น้ำหรือแหล่งน้ำของตนเอง

ลักษณะของน้ำ	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
ใช้น้ำประปาและบ่อน้ำของตนเอง	4	10
ใช้น้ำบาดาล และ บ่อน้ำของตนเอง	3	6.67
ใช้น้ำสะอาดหรือแหล่งน้ำของตนเอง	2	3.33
ไม่มีน้ำสะอาดเพื่อใช้ด้านการท่องเที่ยว	1	0

3.9 การให้ค่ามาตรฐานไฟฟ้า (V15)

ประเภทของไฟฟ้า	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีระบบไฟฟ้าเข้าถึงและมีเครื่องปั่นไฟฟ้าสำรอง	4	10
มีระบบไฟฟ้าเข้าถึง	3	6.67
มีการปั่นไฟฟ้าในพื้นที่เอง	2	3.33
ไม่มีไฟฟ้าใช้	1	0

3.10 การให้ค่ามาตรฐานโทรศัพท์ (V16)

ประเภทของโทรศัพท์	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีโทรศัพท์ในพื้นที่และคลื่นสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่	4	10
มีโทรศัพท์ในพื้นที่ แต่ไม่มีคลื่นสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่	3	6.67
ไม่มีโทรศัพท์ แต่มีคลื่นสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่	2	3.33
ไม่มีโทรศัพท์และคลื่นสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่	1	0

3.11 การให้ค่ามาตรฐานของสุขา (V17)

สุขา ประกอบด้วย (1) มีจำนวนที่เพียงพอ (2) มีการรักษาความสะอาด (3) ตั้งอยู่ในบริเวณที่ไม่เปียกไม่รกและสะดวก (4) สร้างในลักษณะมิดชิดไม่แมลงและสัตว์เลื้อยคลาน (นริศรา สรณเสาวภาคย์ : 2545)

ลักษณะของสุขา	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีองค์ประกอบครบทั้ง 4 ข้อ	5	10
มีองค์ประกอบ 3 ข้อ	4	7.5
มีองค์ประกอบ 2 ข้อ	3	5
มีองค์ประกอบ 1 ข้อ	2	2.5
ไม่มีสุขา	1	0

3.12 การให้ค่ามาตรฐานพื้นที่จอดรถ (V18)

พื้นที่จอดรถ ประกอบด้วย (1) มีขนาดพื้นที่จอดรถอย่างเพียงพอ (2) มีการจัดสร้างไว้อย่างมั่นคงและแข็งแรง (3) เป็นพื้นที่ที่มีความปลอดภัยและแข็งแรง (นริศรา สรณเสาวภาคย์ : 2545)

ประเภทของที่จอดรถ	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีองค์ประกอบครบทั้ง 3 ข้อ	4	10
มีองค์ประกอบ 2 ข้อ	3	6.67
มีองค์ประกอบ 1 ข้อ	2	3.33
ไม่มีพื้นที่จอดรถ	1	0

4. ตัวแปรย่อยในเรื่องสภาพแวดล้อม จำนวน 4 ตัวแปร ประกอบด้วย

4.1 การให้ค่ามาตรฐานเรื่องสภาพแวดล้อม (V19)

สภาพแวดล้อม พิจารณาจากสภาพภูมิประเทศที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวเกิดความสวยงาม ประกอบด้วย (1) มีภูเขาช่วยเพิ่มทัศนียภาพให้สวยงาม (2) มีแม่น้ำ ลำคลอง ช่วยเพิ่มทัศนียภาพให้สวยงาม (3) มีบ่อน้ำ บึง ทะเลสาบ เขื่อน ช่วยเพิ่มทัศนียภาพให้สวยงาม (4) มีป่าไม้ช่วยเพิ่มทัศนียภาพให้สวยงาม

สภาพแวดล้อม	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีสภาพภูมิศาสตร์ช่วยเพิ่มทัศนียภาพครบทั้ง 4 ข้อ	5	10
มีสภาพภูมิศาสตร์ช่วยเพิ่มทัศนียภาพ 3 ข้อ	4	7.5
มีสภาพภูมิศาสตร์ช่วยเพิ่มทัศนียภาพ 2 ข้อ	3	5
มีสภาพภูมิศาสตร์ช่วยเพิ่มทัศนียภาพ 1 ข้อ	2	2.5
ไม่มีสภาพแวดล้อมช่วยเพิ่มทัศนียภาพ	1	0

4.2 การให้ค่าดัชนีและค่ามาตรฐานการจัดการดูแลบริเวณแหล่งท่องเที่ยว (V20)

การจัดการการท่องเที่ยวจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อทำลายสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยจะต้องมีการวางแผนและกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อให้สอดคล้องกับความคิดเห็นและเหตุผลของคนในพื้นที่ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น คือ (1) มีการจัดการดูแลบริเวณแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม และสะอาด (2) มีการควบคุมมาตรฐานการบริการการท่องเที่ยว ที่ได้มาตรฐาน (3) มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับพื้นที่และธรรมชาติ

การจัดการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน	4	10
มีองค์ประกอบ 2 ด้าน	3	6.67
มีองค์ประกอบ 1 ด้าน	2	3.33
ไม่มีองค์ประกอบใดในการจัดการดูแลแหล่งท่องเที่ยว	1	0

4.3 การให้ค่าดัชนีและค่ามาตรฐานมลภาวะต่างๆ (V21)

พิจารณาจากมลภาวะต่างๆ บริเวณพื้นที่สวนเกษตร มีหลายประเภท ได้แก่ (1) มลพิษทางน้ำ (2) มลพิษทางอากาศ (3) มลพิษทางเสียง (4) ขยะและสิ่งปฏิกูล (5) สารพิษ (อาณัติ จักรแก้ว : 2545)

ประเภทมลพิษ	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
พื้นที่เกษตรปราศจากมลภาวะทุกประเภทในพื้นที่	4	10
มีมลภาวะประเภทใดประเภทหนึ่ง	3	6.67
มีมลภาวะ 2 ประเภท	2	3.33
มีมลภาวะ 3 ประเภทขึ้นไป	1	0

5. ตัวแปรย่อยในเรื่องข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว จำนวน 5 ตัวแปร ประกอบด้วย

5.1 การให้ค่าดัชนีและค่ามาตรฐานความปลอดภัย (V22)

พิจารณาจากปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัย 4 ประเภท ดังนี้ (1) อันตรายต่อร่างกายและทรัพย์สิน (2) อันตรายในการเดินทางโดยยานพาหนะ (3) อันตรายในการเข้าถึงโดยทางเท้า (4) อันตรายจากสภาพแวดล้อมธรรมชาติ (อาณัติ จักรแก้ว : 2545)

ความปลอดภัย	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีความปลอดภัยสูง	4	10
มีโอกาสเกิดอันตราย 1 ประเภท	3	6.67
มีโอกาสเกิดอันตราย 2 ประเภท	2	3.33
มีโอกาสเกิดอันตรายมากกว่า 2 ประเภท	1	0

5.2 การให้ค่าดัชนีและค่ามาตรฐานไม่เป็นพื้นที่หวงห้ามหรือยากแก่การ
ขออนุญาตให้เข้าท่องเที่ยวในพื้นที่ (V23)

การเข้าชมพื้นที่	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
เข้าชมพื้นที่ได้ทันทีโดยไม่ต้องติดต่อก่อนล่วงหน้า	4	10
ก่อนเข้าชมพื้นที่เกษตรกรต้องติดต่อก่อนล่วงหน้า	3	6.67
ให้เข้าชมเฉพาะหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร	2	3.33
ไม่อนุญาตให้เข้าชมพื้นที่เกษตรกรรวม	1	0

5.3 การให้ค่าดัชนีและค่ามาตรฐานฤดูกาลการท่องเที่ยว (V24)
(สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย : 2543)

ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
เที่ยวได้ 10 – 12 เดือน	4	10
เที่ยวได้ 7 – 9 เดือน	3	6.67
เที่ยวได้ 4 – 6 เดือน	2	3.33
เที่ยวได้ 1 – 3 เดือน	1	0

5.4 การให้ค่าดัชนีและค่ามาตรฐานราคาค่าเข้าชมและค่าบริการ (V25)

พิจารณาจากความเหมาะสมของราคาค่าเข้าชมและค่าบริการการท่องเที่ยว ว่ามีความเหมาะสมกับสิ่งที่ได้รับการมาท่องเที่ยวพื้นที่เกษตรกร แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เปิดทำการและในจังหวัดระยองมีการคิดค่าเข้าชมดังนี้ (Amazing Thai Fruit Season 2003 ระยอง จันทบุรี)

สวนสุภัทราแลนด์ ค่าเข้าชม 120 บาท กิจกรรม นั่งรถชมสวนผลไม้ ชมผลไม้ (บุฟเฟต์)
สวน บี.เจ.การ์เด็น วิลล์ แอนดรีสอร์ท ค่าเข้าชม 100 บาท กิจกรรม เดินชมสวนและชิมผลไม้จากต้น

สวนวิชา - บ้ำเอี่ยม ต.ตะพง อ.เมือง ค่าเข้าชม 50 บาท กิจกรรม เดินชมสวนและชิมผลไม้จากต้น (บุฟเฟต์)

ได้ค่าเฉลี่ย 90 บาทจึงขอนำค่าเข้าชมและบริการ (รวมชิมผลไม้บุฟเฟต์) นี้เป็นค่าที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ราคาค่าเข้าชมและค่าบริการ	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
ไม่คิดค่าเข้าชมพื้นที่การเกษตร	3	10
คิดค่าบริการค่าเข้าชมและค่าบริการไม่เกิน 90 บาท	2	5
คิดค่าบริการค่าเข้าชมและค่าบริการเกิน 90 บาท	1	0

6. ตัวแปรย่อยในเรื่องการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 4 ตัวแปร ประกอบด้วย

6.1 การให้ค่าดัชนีและค่ามาตรฐานระบบการให้ความรู้ การสื่อความหมาย (V26)

ระบบการให้ความรู้ การสื่อความหมายประกอบด้วย (1) เจ้าหน้าที่นำชมที่มีความรู้ ประสบการณ์ (2) เอกสาร แผ่นพับ หรือคู่มือประกอบการเที่ยวชมและให้ความรู้ (3) ความสามารถในการบรรยายภาษาต่างประเทศของเจ้าหน้าที่ (ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีนกลาง เป็นต้น) (4) มีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีทางการเกษตรแก่ผู้สนใจ

ระบบการให้ความรู้และการสื่อความหมาย	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีองค์ประกอบครบทั้ง 4 ด้าน	5	10
มีองค์ประกอบ 3 ด้าน	4	7.5
มีองค์ประกอบ 2 ด้าน	3	5
มีองค์ประกอบ 1 ด้าน	2	2.5
ไม่มีองค์ประกอบด้านใดๆ เลย	1	0

6.2 การให้ค่าดัชนีและค่ามาตรฐานการจัดพื้นที่แปลงสาธิตหรือเรือนเพาะชำ และการร่วมกิจกรรมทางการเกษตร (V27) (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีการกำหนดไว้ว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ดี ควรจะมีแปลงสาธิตหรือแปลงเรือนเพาะชำให้นักท่องเที่ยว ได้มีการทดลองปฏิบัติทำการเกษตรเพื่อให้เข้าใจวิถีชีวิตของเกษตรกร)

การจัดแปลงสาธิตหรือเรือนเพาะชำ	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีแปลงสาธิตหรือเรือนเพาะชำ และมีแปลงเกษตรให้นักท่องเที่ยว ได้ทดลองปฏิบัติทำการเกษตร	4	10
มีแปลงสาธิตหรือเรือนเพาะชำ แต่ไม่มีแปลงเกษตรให้นักท่องเที่ยว ได้ทดลองปฏิบัติทำการเกษตร	3	6.67
ไม่มีแปลงสาธิตหรือเรือนเพาะชำ แต่มีแปลงเกษตรให้นักท่องเที่ยว ได้ทดลองปฏิบัติทำการเกษตร	2	3.33
ไม่มีแปลงสาธิตหรือเรือนเพาะชำ และไม่มีแปลงเกษตรให้นักท่องเที่ยว ได้ทดลองปฏิบัติทำการเกษตร	1	0

6.3 การให้ค่าดัชนีและค่ามาตรฐานการจัดเส้นทางนำชมในพื้นที่แยกจากพื้นที่เกษตรจริง (V28)

การจัดเส้นทางนำชมในพื้นที่แยกจากพื้นที่เกษตรจริง ประกอบด้วย (1) จัดเส้นทางครอบคลุมพื้นที่ที่น่าสนใจ (2) เป็นเส้นทางที่มีความสะดวกต่อการเยี่ยมชม (3) เป็นเส้นทางที่ไม่มีอันตรายปลอดภัย (4) เป็นเส้นทางที่ร่มรื่น (5) เป็นเส้นทางที่มีความสะอาดสบายตา (นริศรา สธนเสาวภาคย์ : 2545)

การจัดเส้นทางนำชม	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีการจัดเส้นทางนำชมและมีลักษณะของเส้นทางครบทุกด้าน	6	10
มีการจัดเส้นทางนำชมและมีลักษณะของเส้นทาง 4 ด้าน	5	8
มีการจัดเส้นทางนำชมและมีลักษณะของเส้นทาง 3 ด้าน	4	6
มีการจัดเส้นทางนำชมและมีลักษณะของเส้นทาง 2 ด้าน	3	4
มีการจัดเส้นทางนำชมและมีลักษณะของเส้นทาง 1 ด้าน	2	2
ไม่มีการจัดเส้นทางนำชมพื้นที่การเกษตรแยกจากพื้นที่จริง	1	0

6.4 การให้ค่าดัชนีและค่ามาตรฐานการโฆษณา / ประชาสัมพันธ์ (V29)

การโฆษณาและประชาสัมพันธ์	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์พื้นที่ส่วนเกษตรให้เป็นที่รู้จัก ของประชาชนในจังหวัดและนักท่องเที่ยวทั่วไป	3	10
มีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์พื้นที่ส่วนเกษตรให้เป็นที่รู้จัก ประชาชนในจังหวัด	2	5
ไม่มีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์พื้นที่ส่วนเกษตรให้เป็นที่รู้จัก ของประชาชนในจังหวัดและนักท่องเที่ยวทั่วไป	1	0

4.2.5.2 การปรับค่ามาตรฐานจำนวนตัวแปรย่อยในดัชนีชี้วัด

เนื่องจากดัชนีชี้วัดศักยภาพด้านต่างๆ มีจำนวนตัวแปรย่อยภายในแต่ละดัชนีชี้วัดไม่เท่ากัน จึงต้องทำการปรับค่ามาตรฐานอีกครั้งหนึ่งก่อน โดยผู้ศึกษาได้ปรับค่ามาตรฐานให้ดัชนีชี้วัดแต่ละด้านให้มีค่าเท่ากับ 100 คะแนน และจึงนำคะแนนที่ปรับค่ามาตรฐานแล้ว มาคำนวณหาค่าระดับศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยการใช้เทคนิคการถ่วงน้ำหนัก

4.2.6 การหาศักยภาพของพื้นที่ส่วนเกษตรเพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

นำค่าตัวแปรที่ได้มาคำนวณหาค่าระดับศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยใช้เทคนิคการถ่วงน้ำหนัก ดังนี้

$$EP = \frac{W_1R_1 + W_2R_2 + W_3R_3 + \dots + W_nR_n}{W_1 + W_2 + W_3 + \dots + W_n}$$

เมื่อ EP = ระดับศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

$R_{1...n}$ = ค่าคะแนนของปัจจัยที่ใช้พิจารณาความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม ปัจจัยที่ 1 ถึง n

$W_{1...n}$ = ค่าถ่วงน้ำหนักที่ได้จากดัชนีชี้วัดของผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม ปัจจัยที่ 1 ถึง n

4.2.7 การจำแนกกลุ่มพื้นที่สวนเกษตรตามลำดับศักยภาพ

เมื่อได้ค่าศักยภาพของพื้นที่สวนเกษตรแต่ละแห่งแล้ว นำมาจำแนกกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตามลำดับศักยภาพโดยการจัดอันดับภาคชั้นค่าคะแนน ออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมที่มีศักยภาพสูง แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมที่มีศักยภาพปานกลาง และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมที่มีศักยภาพต่ำ โดยมีวิธีการทางสถิติเพื่อหาค่าช่วงชั้น (Class Interval) ในการแบ่งค่าคะแนนเพื่อใช้ในการแบ่งกลุ่มศักยภาพ ดังนี้

$$\text{ช่วงชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

4.2.8 สภาพปัญหาและอุปสรรคของสวนเกษตรที่จะมีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

สภาพปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรรมที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา จากการศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่สวนเกษตรในพื้นที่ศึกษา สามารถจำแนกสภาพปัญหาและอุปสรรคของพื้นที่สวนเกษตรที่จะมีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังนี้

1) สภาพปัญหาและอุปสรรคของสวนเกษตรที่จะมีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวศึกษาจากดัชนีชี้วัดศักยภาพทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ด้านสภาพการเข้าถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสภาพแวดล้อม ด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว และด้านการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว โดยจำแนกสภาพปัญหาและอุปสรรคตามระดับศักยภาพของกลุ่มพื้นที่สวนเกษตร

2) สภาพปัญหาและอุปสรรคของสวนเกษตรที่จะมีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจากส่วนอื่นๆ จากการสัมภาษณ์และสอบถามจากเกษตรกรเจ้าของพื้นที่ เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ และหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว